

P.n. Licejska knjižnica,
realna gimnazija, Ljubljana

NAS GLAS

Uredništvo: Štebi Alojzija, Vič pri Ljubljani, Pod Rožnik štev. 296. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je adresirati le na urednico.

Upravišтво: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/1. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev

:: za Slovenijo v Ljubljani. ::

Cena posamezne štev. 1 Din.

„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—

Polletna naročnina . . . „ 20.—

Četrletna naročnina . . . „ 10.—

Za inozemstvo je dodati poštino.

===== Oglasi po ceniku. =====

Dr. Drag. Jovanović:

Uradniki in politika.*

Kakšno mesto zavzemajo v sedanjem volilnem boju državni uradniki? Po svojem položaju bi bili primerni, da bi služili kot posredniki med vlado in narodom, kot nepistranski sodniki, ki izrekajo pravico, kot zdravniki, ki prožijo pomoč, ne brigajoči se za spor, ki se razpravlja. V državah, kjer zavzema stalež uradništva le neznaten odstotek prebivalstva, je potisnjena uloga uradništva na najnižjo mero: udeležujejo se volilnega boja in gredo na volišča kakor vsak drug državljani. Pri nas je pa uloga uradnika mnogo bolj važna in bolj odločilna za izid volitev. Uradništvo tvori največji del izšolanega sveta, v kolikor se ni vrnilo po vojni v njegove vrste veliko število napol izšolanih ljudi. Oni so edini, ki poznajo volilna gesla in argumente poedinih strank in so sposobni, da jih razlagajo, zastopajo ali napadajo. (Ta trditev avtorja tega članka se nam zdi zelo enostranska. Op. ur.).

Na Francoskem, Angleškem, v Ameriki, Nemčiji in Avstriji je državni uradnik, ki se bavi s politiko, prava izjema, a v naši državi je takšen državni uradnik reden pojav. Saj se celo v državno službo ne pride in se v njej ne more uspešno napredovati, ako dotičnik ni »ekspoziran« v kaki politični stranki. Najhujše je za one državne uslužbence, ki vestno vrše svojo dolžnost in se ne bavijo s politiko: zanje se ne zavzema nihče, z njimi nihče ne računa, njih se nihče ne boji.

Kot poedinec misli uradnik vedno, da se bo s pomočjo političnega in strankarskega dela »vzdignil«. Res je, da imamo uradnike, ki so samo s pomočjo politične stranke napravili hitro karijero. Ali redkokdaj so ti uradniki izmed najboljših in najpoštenjših. Za ostale — ker vsi ne morejo biti veliki župani in načelniki po ministrstvih — napravi stranka samo to, da so obsovaženi ali celo prezirani od svojih tovarišev in mlajših uslužbencev. Kot celota pa državni uslužbenci od politike nimajo absolutno nobenega dobička. Ministri in stranke se menjajo na vladi in prinašajo nove — ali pravzaprav stare, vedno iste — obljube za izboljšanje položaja državnih uslužbencev, ali te obljube se razprše. Skoraj bi rekel človek, da se politiki boje rešitve vprašanja državnih uslužbencev in izboljšanja njihovega položaja. Boje se, da bi se jim državni uslužbenci ne izmuznili iz rok, da bi izgubili svojo moč nad njimi in bi jim bilo odvzeto iz-

vrstno orožje v boju, ako bi postali državni uslužbenci lepega dne materialno in moralno svobodni in neodvisni od milosti vladajočih.

Volilni boj bo v kratkem končan. Potem bo prišla za en del tako težko pričakovana zmaga, a za druge trpek občutek premagane stranke, za katero so se toliko zavzemali. Ali bo položaj prvih boljši? Ali se bo žalost drugih pretvorila v prijetno presenečenje dobre vlade, ki sipa na svoje protivnike dobrote? Ne! Državni uslužbenci bodo še dalje stradali, vsi, zmagovalci in premaganci. Koristi bodo imeli edino le redki poedinci in to največje oni, katerih delo ne služi v čast uradniškemu staležu.

Razdvojenost uradništva, ki onemogočuje vsako širše skupno delo v njihovih popolnoma strankovnih organizacijah, ni slučajno pojav v naši gospodarski in socialni zgodovini. V primitivni družbi so vsi društveni sloji prežeti z močnim partikularističnim duhom, in to na svojo škodo. Niti delavci, niti obrtniki, niti trgovci, niti industrijalci se ne organizirajo. Vsi so napolnjeni z boleznim upanjem osebnega uspeha in ne vodijo računa o interesih svoje korporacije kot celote. Počasi se poraja v enem in drugem zavest stanovskih ali profesionalnih interesov. Zanimivo je, da se najprej organizirajo delavci in da se najuspešnejše organizirajo industrijalci. Prve goni materijalna beda in spoznanje, da jih ne čaka mnogo dobrega, ter da so nesposobni za obrambo, dokler so osamljeni. Druge razdvaja konkurenca, ki je prav precizna in povsem očigledna v državi, v kateri se veliki industrijalci in trgovci lahko preštejejo na prste. In vendar se oni združujejo in složno pritiskajo na konsumente ter izsiljujejo privilegije od države. Obrtniki in kmetje so mnogo manj sposobni za organizacijo, ker verujejo obljubam politikov in neumorno čakajo na glavni dobiček lotrije. Tem so najbolj podobni državni uslužbenci, ki v svojem miselnem naporu ne pridejo preko svoje osebe, preko svojega najbližjega in najbolj malenkostnega računa; stalno se boje svojih tovarišev in se tresejo pred tem, da bi kak nepričakovan obrat v politiki ne favoriziral njihovega tovariša ter da oni ostanejo v ozadiju.

Strah za sebe, ki kaže nesposobnost in pomanjkanje inicijative, razlaga slepo privrženost strankam, na kateri boleha naši uradniki. Zakaj se ne otresejo sposobnejši, inicijativnejši in energični državni uradniki, oni, ki bi lahko računali na moč svojega razuma in svoje uvidevnosti, poniževajočega hlapčevanja strankam — od katerega itak nimajo ničesar — in ne poizkušajo razviti

med svojimi tovariši zavest o pravih interesih uradništva? Ta interes ima nad stanovskimi in razrednimi interesi drugih društvenih slojev to prednost, da se strinja s potrebami države in da odgovarja enodušni želji vsega naroda, ki želi, da dobi vendar enkrat zavestno, pošteno in sposobno uradništvo, ki bo delalo po zakonih in sodilo pravično, a se ne bo lovilo za iluzijami, kakršne ustvarjajo poedine politične stranke samo poedincem.

Poročilo uprave Glavnega Saveza.

Uprava Glavnega Saveza državnih uradnikov in služiteljev poroča sledeče:

»Ravno pred letom dni, 13. februarja 1924. l., je Glavni Savez državnih uradnikov in služiteljev izročil vladi predlog o nakupu zemljišča za gradnjo uradniških stanovanj v Beogradu. Od takrat pa do danes je urgiral Glavni Savez neštoto krat preko svojih delegatov in s pismenimi vlogami rešitev svojega predloga pri prejšnjih vladah in pri sedanjih vladi. Savez je zlasti poudarjal potrebo nakupa in odstopanja zemljišča s tem, da bi se omogočila Savezu državnih uradnikov in Nabavljalni združitvi državnih uslužbencev z nakupom terenskega spojitve na prostoru, ki obsega 54.000 m². Ustvarila bi se uradniška kolonija v prestolnici.

Za državo je posebne važnosti, da se v se v tem času stanovanjske krize že enkrat prične z gradnjo uradniških stanovanj, ki bi zadovoljili željo po skromnem komfortu in prijetni ureditvi ter bi po nizki ceni bili pristopni državnim uradnikom in služiteljem, upokojencem in upokojenkam. Z ozirom na to, da mora biti posvečena prva pažnja Beogradu, kjer je najvišje število državnih uslužbencev, a stanovanjska kriza največja, je bil predložil gradbeni minister ministrskemu svetu predlog o odkupu in odstopanju zemljišča Glavnemu Savezu državnih uslužbencev. Ta predlog je bil usvojil ministrski svet na svoji seji z dne 23. januarja 1925. Za predlog se je zlasti zavzel ministrski predsednik gospod Pašić.

Posebna komisija, v kateri so bili g. Mihajlo Knežević, pomočnik ministra za zgradbe, g. Srečko Tesić, pomočnik finančnega ministra in g. dr. Mihajlo Jovanović, predsednik Saveza, je pregledala pred kratkim teren in je z njim popolnoma zadovoljna, ker odgovarja higijenskim zahtevam in ker je v bližini centra mesta. Tudi prodajni pogoji so ugodni. Komisija je predložila ministrskemu svetu svoje poročilo, na kar je bil predlog sprejet.

Glavni Savez državnih uradnikov in služiteljev pričakuje, da bo vlada pohitela z odstopanjem zemljišča Savezu, da bi mogel le-ta takoj pričeti s pripravljalnimi deli za gradnjo uradniške kolonije, ki bi odgovarjala vsem higijenskim zahtevam in da bi še v teku tega leta bila dana možnost večjemu številu uradniških družin, da se preseli v moderna, higijenska in ceno stanovanja; s tem bi se v mnogem oziru poboljšalo tudi njihovo splošno materijelno stanje.

Uprava Glavnega Saveza je odločila, da bo letošnja skupščina v Ljubljani. Dan skupščine še ni točno določen.

Na letošnji skupščini ne bo mogla uprava poročati o vidnih uspehih svojega dela. Uspehov ni dosegel Savez iz različnih razlogov ter vsled zapletenih političnih razmer. Izboljšanje stanja upokojencev je edini uspeh, ki se je bil dosegel v preteklem letu. Vsa ostala vprašanja, ki tako težko pritiskajo na državne uslužbence, so ostala nerešena. Vsled tega bo Savez v najkrajšem času opomnil vlado z adnjikrat na njene obljube. Če tudi sedaj ne bo ugodeno zahtevi državnih uslužbencev, tedaj se bodo uporabila skrajna sredstva. Te zahteve niso niti mnogoštevilne, niti nesprejemljive, niti takšne, da bi se ne mogle izpolniti. Nasprotno! Državni uslužbenci zahtevajo sedaj le to, da se jim izplača dolžna razlika med starimi in novimi prejemki in da se regulira vprašanje gradnje uradniških stanovanj v večjih mestih države.

Z ozirom na to zadnje vprašanje predlaga Savez, da se podaljša važnost člena 70., točke 3. zakona o nabavljajnih zadrugah glede onega 1%, ki se pridruži od državnih blagajn pri državnih blagajnah za račun Saveza nabavljajnih zadrug, odslej pridruži za zgradbo uradniških stanovanj. Tako dobivana sredstva bi se povečala še z rednimi proračunskimi dotacijami.

Uprava Glavnega Saveza bo zahtevala poleg tega še povišanje stanarine, ki znaša sedaj od 75—300 dinarjev mesečno, kar znači v predvojni vrednosti 3—15 dinarjev.

Izredno važno je za vse državne uslužbence tudi vprašanje o reviziji zakona o civilnih državnih uslužbencih. Potrebo revizije so priznali celo oni, ki so ta zakon izdelali. Ti so izjavili, da je potrebno popraviti one pogoje zakona, ki težko oškodujejo interese državnih uslužbencev. Isto je uvidela tudi prejšnja vlada gospoda Davidoviča in je zato ustanovila posebno komisijo, ki je dolgo časa delala v ministrstvu pravde in je tudi izdelala predlog za revizijo. Sedaj je potrebno le to, da vlada gospoda Pašiča ta predlog pregleda in ga izroči skupščini, kadar bo le ta pričela z delom. Državni uslužbenci smatrajo, da ima s tem sedanja vlada priliko, da pokaže dobro voljo za izboljšanje položaja državnih uslužbencev.

Reforma davčne zakonodaje.

V finančnem ministrstvu delajo z veliko naglico na načrtih za nove davčne zakone. Načrt zakona o neposrednih davkih je že izdelan, a v najkrajšem času bo izdelan tudi zakon o ustanovitvi popolne kontrole finančnega ministrstva nad proračuni samoupravnih edinic za vso kraljevino. S tem bo zadosteno čl. 97. ustave. Za reorganizacijo celotne finančne stroke se bo sestala 15. februarja posebna komisija v finančnem ministrstvu pod predsedstvom ministra dr. Stojadinovića. Na prvi seji se bodo postavili glavni principi za delo.

Pred nekaj dnevi je bila anketa o obdavčenju podjetij, ki so obvezna, da javno polagajo račune. Ta anketa se je bavila tudi

z vprašanjem o obdavčenju tantijem. Čeprav se je bila neka prejšnja anketa strokovnjakov izjavila za splošno reformo vseh oblik obdavčenja in je kategorično nastopila proti le delni reformi, kljub temu je bil finančni minister primoran, da izvrši le delno reformo, ker vlada tako velika razlika med davki na podjetja v poedinih pokrajinah države. S to delno reformo neče minister povišati davkov, temveč hoče doseči le to, da bodo davki sorazmerno enako razdeljeni na vse davčne obvezance.

Na zadnji anketi je bila dosežena soglasnost pri glavnih vprašanjih in zato bo finančni minister gledal, da bo čimprej tozadevni načrt tudi uzakonjen in bo tako mnogim podjetjem olajšano poslovanje. Zakon bo unešen v bodoče proračunske dvanajstine. Finančni minister upa, da bodo z novim zakonom odstranjena velika nezadovoljstva med davčnimi obvezniki.

Da bi se dala prilika vsem finančnim strokovnjakom, podjetnikom in interesentom, da povedo svoje mnenje o novem načrtu, zato je izdalo finančno ministrstvo vse gradivo v posebni knjigi. Umestne izpremembe bo upošteval finančni minister pri končni redakciji zakona.

Rezultati volitev.

Ministrstvo za notranje zadeve je objavilo sedaj skoro že vse rezultate volitev z dne 8. feb. 1925 na podlagi podatkov iz volilnih okrožij. Ti rezultati niso definitivni in najbrže bodo prišle še naknadne izpremembe, ko bo glavni odbor dovršil pregled poročil poedinih volilnih odborov. Zaenkrat je gotovo, da definitivni rezultat volitev ne bo izpremenil razmerja strankarskih sil v novi skupščini, temveč bo v skupščini ono razmerje, kakoršno je ministrstvo za notranje zadeve že preje izračunalo. Gotovo pa je, da bodo detajli drugačni in sicer kar se tiče števila glasov za poedine kandidatske liste.

Po podatkih ministrstva je volilo 8. februarja 1925 skupaj 2.401.194 volilcev. Od tega števila oddanih glasov so dobili:

Nacionalni blok	1.040.492 glasov
HRSS	532.876 »
Davidovičevi demokrati in džemijet	284.527 »
Spahovi muslimani	132.207 »
Zemljoradniki	121.369 »
Slovenska ljudska stranka	109.023 »
Nemci	45.010 »
Socijalisti	21.779 »
Republikanci	14.736 »
Federalisti	8.617 »

Interesantno pri teh številkah je to, da niso dobili socijalisti s svojimi 21.779 glasovi in republikanci s 14.736 glasovi niti enega mandata, med tem ko so na primer črnogorski federalisti z 8.617 glasovi dobili 3 poslance. Ali drug primer. Zemljoradniki so dobili 121.369 glasov in 5 mandatov, a Slovenska ljudska stranka je dobila vsega skupaj 109.023 glasov in 20 mandatov.

Velike korupcijske afere v Nemčiji.

Po vojni se je pojavila korupcija v vseh državah sveta. Največje začudenje so pa izzvale korupcijske afere v Nemčiji, ki je bila znana kot najbolj solidno in strogo upravljana država. Po nekaterih manjših aferah iz zadnjih let, ki so se hitro pozabile, pa sta prišli sedaj na dan dve veliki aferi, v katerih so zapleteni politični voditelji.

V Nemčiji obstojita dve glavni politični skupini: levičarska, v kateri so socijalni demokrati in nacionalni demokrati, ter desničarska, katere glavne dele tvorita nemška ljudska stranka in nacionalistična stranka.

Ko je bila pred kratkim — po decemberskih volitvah za državni zbor — vladna kriza v Nemčiji, so nacionalisti uporabili to priliko, da bi strmoglavili predsednika nemške republike, socijalnega demokrata Eberta. Nacionalisti so očitali Ebertu, da je v nedopustnih zvezah z židovskima bankirjema, bratoma Barmatt, ki sta holandska državljana in sta pričela v Nemčiji z velikimi finančnimi operacijami. Nacionalisti so zahtevali, da odstopi Ebert. Državni kancelar Luther je takrat preprečil odstop Ebertov. Potem se je preneslo težišče Barmattove afere v pruski deželni zbor. Ministrski predsednik Prusije je tudi socijalni demokrat, dr. Bauer. Pruski deželni zbor je sestavil posebno preiskovalno komisijo, ki ima nalog, da razčisti zveze med politiki in med zaprtima bankirjema Barmatt. Nacionalisti očitajo socijalno demokratični stranki, da ji je materijelno pomagal Barmatt. Pred komisijo je bil zaslišan socijalno demokratični poslanec Heilmann, ki pa energično zavrača vse trditve o zvezah med stranko in Barmattom. Priznal pa je, da so dobili pomoč neki časopisi in poedini politiki. Preiskava je dognala, da je imel Barmatt v istini prav važne zveze s socijalnimi demokrati. Leta 1924. je bil Barmatt posrednik med nemško socijalno demokratično stranko in med takratnim angleškim ministrskim predsednikom, socijalistom MacDonaldom. Barmatt je vodil tudi razgovore kot pooblaščenec državnega ministra pošte Heflejem in med angleškim poštnim ministrom o ureditvi poštne tekočega računa med Nemčijo in Anglijo. Bauerja pa močno obtežuje pismo, ki ga je dobil od Barmatta. V tem pismu našteva Barmatt vsote, ki jih je dobil Bauer o tujih valutah. Bauer ni ovrzel istinitost tega pisma. Vsled te afere je odstopil Bauer, minister Hefle je odložil svoj poslaniški mandat in prav tako tudi Heilmann. To je afera leve, ki sicer ne kompromitira strank v celoti, temveč le poedine odličnejše politične voditelje in državnike.

Toda tudi desnica ima svojo težko afero, ki poteka iz časa, ko je zasedla antanta ruhrsko ozemlje. Takrat je dovoljevala nemška vlada ruhrskim industrijalcem velike kredite, da vzdrže svoje obrate in tako rešijo delavstvo brezposelnosti in propadanja. Ko se je pričela v zasedenem ruhrskem ozemlju velika borba ruhrske industrije proti okupaciji, je osnovalo v Berlinu državno ministrstvo, kateremu je bil na čelu član nemške ljudske stranke Becher, posebno pomozno blagajno z imenom »Hika«. Iz te blagajne so dobivali ruhrski industrijalci kredite v iznosu nad dve milijardi zlatih mark, katere so kasneje vračali v malovrednih papirjih, a denar so poglavitno porabili za devizne in valutne spekulacije. S tem škandalom je zopet občutno prizadeta takratna vlada, katere člani so bili po večini iz nemške ljudske stranke. Da bi nacionalisti nekoliko razdelili težke očitke, ki zadenejo njene pristaše, so obdolžili za ruhrski škandal tudi nekatere takratne socijalno demokratične ministre. Ti so pa dokazali, da niso bili niti v enem odseku, ki se je bavil z ruhrskimi krediti.

VESTNIK.

Iz društva davčnih izvrševalcev. Mnogi tovariši se pritožujejo, da morajo dolgo čakati, preden dobe povrnjene svoje pošniške stroške za izvrševanje vnanje službe. To zakasnitev sedaj povzroča okolnost, da se morajo troškovniki pošiljati v določitev krajevnih razdalj gradbenemu ravnateljstvu. Te razdalje je treba v premnogih postavkah še le na novo odmeriti in ugotoviti po zemljevidih in ker se v nekaterih mesecih napovedi večja množina troškovnikov od raznih davčnih uradov, se to delo ne more tako hitro odpraviti, kakor si žele tovariši in tudi s pošiljanjem

semintja se potratiti precej časa. Toda s časom se bo tudi ta zadeva uredila tako, da se bo rešitev stroškovnikov lahko točno izvrševala. Pri fin. delegaciji si zapisujejo razdalje med vsemi kakor jih dobivajo določene in potrjene od gradbenega ravnateljstva in ko bodo imeli zbrane vse podatke o razdaljah za vsak davčni okraj posebej ne bo treba več pošiljati stroškovnikov na grad. rav., ampak bodo lahko za odmero kilometrine kar sami izpolnili stroškovnik s pravimi razdaljami. Saj te, ko so bile enkrat določene in potrjene po grad. rav. za pravilne, morajo take tudi ostati za vedno in za vse urade in bi bile ponovne potrditve le še nepotrebno nadlegovanje in potrat časa. Jako pametno in umestno pa bi tudi bilo, da bi se sezname od grad. rav. določenih razdalj poslali tudi vsem davčnim uradom, da bi mogli potem davčni izvrševalci sami popolnoma izgotovljati svoje stroškovnike in bi jih pri delegaciji pred rešitvijo samo pregledali, če so pravilno sestavljeni. Na ta način bi se odmera potnih stroškov še izdatno pospešila. Pri tem pa tovariše tudi opozarjamo, kako naj sestavljajo svoje stroškovnike. Pristojajo jim kilometrina od razdalj od vasi do vasi; posamezne hiše ki so oddaljene daleč od svojih vasi se ne upoštevajo. Zapiše naj se torej v stroškovnik vsaka razdalja med posameznimi kraji ali vsemi posebej, a ne razdalje med občinami, kakor to nekateri delajo v svojo škodo. Kjer ni znano število kilometrov kake razdalje, tam naj se pušči prazen prostor, da razdaljo določi in vpiše grad. ravnateljstvo oz. računski oddelček pri fin. delegaciji. Reducirani tovariši in novinci, ki se sprejmejo kot služitelji, dobivajo ravno tako po 4 Din od kilometra, a njih dnevnice so po 20 Din. — Vse tovariše nujno prosimo, da poravnajo svoje dolgeve na društvenih prispevkih po 2 Din na mesec v roke tovariša blagajnika Gustava Mlejnika v Škofji Loki na Gorenjskem. Vpišejo naj se v društvo tudi vsi novinci, ki plačajo poleg članarine tudi enkratno vpisnino po 1 Din. Tovariši Černe je poslal prispevke, namenjene za pot v Beograd, društvenemu blagajniku in so se za vsakega tovariša posebej zaračunali na njegovo članarino v zneskih, kakor so mu bili poslani. Čutimo se dolžne, da izrečemo tem potom gospodu ministru dr. Žerjavu najiskrenejšo zahvalo, ker je nam pripomogel k rešitvi vprašanja naših reduciranih tovarišev na pojasnitev in prošnjo našega društva. Sicer se to vprašanje ni rešilo, kakor smo želeli, prosili in pričakovali, toda boljše je tudi ta rešitev za enkrat kakor pa nobena. Da se je ta zadeva tako rešila, tega ni kriv on, ampak le nam dobro znane težavne in neugodne okolnosti. — Društveno vodstvo.

Društvo državnih nameštencev in upokojenec v Krškem vabi vse svoje člane na redni občni zbor, ki bo 28. februarja tk. leta ob 19. v gostilni Jerman.

Uprava glavnega Saveza organizacij državnih nastavljenec je sklenila, da bo letni občni zbor o Veliki noči v Ljubljani. Do tega časa hoče uprava dobiti od vlade jasn odgovor na to, kdaj da bo izplačana državnim uslužbencem razlika med starimi in novimi prejemki. Na podlagi odgovora bo občni zbor sklepal o korakih, ki naj jih podvzamejo organizacije za obrambo zajamčenih pravic.

Redukcija državnih nastavljenec v Češko-slovaški državi. Čehoslovaški parlament je bil lansko leto sprejel zakon, ki določa mere za štedenje v drž. gospodarstvu. Med merami, ki jih hoče izvršiti vlada v tem oziru, je tudi 10% redukcija od števila sedanjih državnih nastavljenec. Vlada je sedaj pričela s pripravami, da izvrši redukcijo po predpisih izvršilne naredbe k zakonu o štedenju v državnem gospodarstvu. Ministrski svet je pozval vsa ministrstva, da predlože v določenem roku izkaze o številu nastavljenec v posrednih ministrstvih in izkaze o možnosti redukcij. Redukcija se ne bo izvršila šablonsko. Nekatera ministrstva ne bodo mogla reducirati nikogar, ker bi bil z redukcijo ogrožen reden tok poslov. Zlasti velja to za ministrstvo pravde, kjer vlada precejšnje pomanjkanje sodnikov in za ministrstvo prosvete, ker v nekaterih pokrajinah države še primanjkuje učiteljstva. Z redukcijo nastavljenec je združena tudi nova ureditev delovnega časa. Češki vladni krogi so mnenja, da bo točen pregled števila onih, katere bo zadela redukcija, mogoč šele koncem prevega polletja tekočega leta.

Odločbe državnega sveta. 1.) Ob priliki nekega konkretnega primera v katerem je neki minister izdal nov sklep in s katerim je svoj prejšnji sklep izpremenil, je postavil državni svet tezo, da je

samo sodiščem prepovedano vračati se na svoje sklepe. Za administrativne oblasti velja načelo, da smejo svoje sklepe izpreminjati, ako to zahtevajo javni interesi in ako se s tem ne kršijo že pridobljene pravice. (Odločba z dne 19. XI. 1924. št. 34.334). 2.) Pri uradnikih, katerim gre v smislu čl. 7. zakona o državnih uslužbencih 10% povišanje rednih prejemkov, se mora vzeti kot temelj za računanje pokojnine za 10% povišana osnovna in položajna plača, a ne tudi povišana stanarina, temveč jim gre le redna stanarina glasom čl. 138. zakona. (Odločba z dne 20. XI. 1924. št. 36.342).

Pravilnik za strokovne izpite. V finančnem ministrstvu je sedaj izdelan pravilnik za polaganje strokovnih izpitov. Ko bo postal pravilnik pravomočen, bodo postali neveljavni oni pravilniki, ki so doslej veljali po posrednih pokrajinah. Poleg finančnega ministrstva imajo pravilnik za strokovne izpite še ministrstva pošte, narodnega zdravja in poljedelstva.

Novi zakoni. Na eni izmed zadnjih sej ministrskega sveta je bilo odločeno, da bo vlada predložila novo izvoljeni narodni skupščini 16—18 novih zakonov. Ker izteče budžet 31. marca, bo predložila vlada najprej zakonski predlog o budžetskih dvanajstih za april, maj in junij. Istočasno bo izročila vlada skupščini tudi finančni zakon, ki bo v bistvu imel izpremembe starega zakona in vseboval odobritve vsot, katere je potrošila vlada preko budžeta, a ki jih glavna kontrola ni odobrila. Dalje so na programu vlade sledeči zakonski načrti: Invalidski zakon, zakon o stanovanjih, o obrtniški banki, o rešitvi agrarnega vprašanja v Dalmaciji, o odkupu agrarnih zakupnin, tiskovni zakon, zakon o društvih in shodih, izprememba zakona o volitvah narodnih poslancev, zakon o občinah, izprememba zakona o samoupravah, izprememba zakona o oblastvih, zakon o cestah in nekateri šolski zakoni. Po katerem redu bodo prišli ti zakonski načrti, pred skupščino, o tem vlada še ni razpravljala. Kakor se vidi iz njenega programa, je vlada popolnoma pozabila na državne uslužbence.

† Albert Pogačnik.

Neizprosna smrt nam je ugrabila našega dolgoletnega predsednika, našega najagilnejšega, najboljšega tovariša. Ugrabila pa je z njim tudi njegovi življenjski družici najmarljivejšega soproga!

Pa se ozrimo malo nazaj na pot, katero je prehodil on, ki ni storil na njej koraka zaman — ne v svojo korist — vedno je imela njegova tovariška zvestoba cilj pomagati temu ali drugemu sotrpnu. Malo manjka do pol stoletja, ko se je odločil dati svoje moči državi na razpolago. Vedno je žel priznanje, hvaležni so mu bili za vse njegovo točno delo njegovi šefi. Vedno? Da, vedno so mu bili hvaležni, vendar pa ga je zadela kot strelo z jasnega redukcija in moral je čez noč na nezaključen način v pokoj. Z različnimi pokloni so ga spremlili do vrat, — on pa, mož dela, se je poslovil od njih solznih oči! Tak način odslovitve

Podedovanost in dolgost življenja.*

Eden izmed najglavnejših pogojev, da človek dolgo živi in da je čim bolj zdrav v vsem življenju, je vpliv dobre, zdrave podedovanosti. Potomci in otroci zdravih roditeljev imajo mnogo gotovejše jamstvo, da bodo zdravi in da bodo dolgo živeli, nego oni, ki izhajajo od slabotnih in bolehnih roditeljev. Davno so že rekli, da živi človek tako, kakor so živeli njegovi predniki.

Po vsej priliki je v tem oziru vpliv podedovanosti po očetu mnogo močnejši, nego po materi. Dolga vrsta je jako primernih zgledov, kjer se očito pojavlja dedni vpliv po očetu na dolgost življenja pri potomstvu.

Na Francoskem je bila znana rodbina Estrées, v kateri je visoka starost prehajala z očeta na sina. Tako je Jean Estrées, komandant topništva, živel 85 let (od leta 1486. do leta 1571.), njegov vnuk François, maršal, 97 let (od leta 1573. do leta 1670.), sin François Estrées, admiral, 83 let (od leta 1634. do leta 1707.).

* Iz »Zdravja« 1. 1922.

ga je potrl duševno, tudi fizično je od tedaj pešal, dokler ni omagal.

Važnejše in plodonosnejše pa je njegovo ne-sebično delo na organizatoričnem polju. Čez 20 let je predsedoval društvu sodno-pisarniških uradnikov odnosno društvu zemljiškoknjižnih uradnikov. Kot čebelica med nas je nabiral in zbiral ter vlačil v svoj panj, da se ne porazgubimo! Za vsakega brez strankarskega ali osebnega razlikovanja je imel dobro besedo in dober svet. Spoštovali in ljubili smo ga vsi kot vzor moža in tovariša, kot svojega očeta. Pa je večni eksekutor izvršil nalog Vsegamogočnega! Ostali smo brez njega! Žaluje-mo, ob njegovi gomili žalujemo, katere nas je moral zapustiti, hočemo pa, da se njegovo delo nadaljuje tam, kjer je on prenehal! Bodi mu zemljica lahka, njegovi rodbini pa naše sožalje!

— Za tiskovni sklad »Našega Glasa« so darovali:

G. Franc Kervina in g. Mijo Demarko, carin. revizorja v Subotici vsak po 60 Din; g. Franjo Magdič, sodni nadoficijal v pok. v Krškem Din 10; g. O. Kolman v Radovljici 5 Din. Vsem gg. tovarišem se najiskreneje zahvaljuje — Uprava.

Neprekosljivi so le EXCELLA

šivalni stroji

Nedosežni v konstrukciji in materialu.

Izredno nizke cene.

Oglejte si jih pred nakupom!

J. GOREC, Ljubljana

(palača Ljub. kreditne banke.)

Edino najboljši pisalni in šivalni stroji

„STOEWE“

edino pri

LUD. BARAGA,

LJUBLJANA, Šelenburgova ulica 6, I.

Specijalna mehanična delavnica za popravilo pisalnih, računskih in drugih tehničnih strojev.

Tovarna čevljev Peter Kozina & Komp. izdeluje odslej naprej tudi lahke damske čevlje ter čevlje za gospode najnovejše forme in najboljše kvalitete. Prodaja na malo: Ljubljana-Breg 20, Aleksandrova cesta 1., Prešernova ulica; Zagreb, Račkoga ulica 3.

Tudi znani astronomi Cassini dajo jako lep zgled, kako vpliva podedovanost na dolgost življenja. Oče, sin, vnuk in pravnuk so se bavili z astronomijo drug za drugim 220 let od leta 1625. do leta 1845. Vsi štirje so živeli dolgo — od 70 do 90 let.

Nedavno še sta živela v Londonu dva brata, oba bankirja. Učakala sta visoko starost. Po smrti sta zapustila 8 otrok, izmed katerih so bile do lani žive tri sestre, stare 93, 97 in 113 let. Njih pet bratov je umrlo v 71., 75., 81., 82. in 88. letu starosti.

Važno je, da se v življenju skoro vseh stoletnikov opaža močan vpliv podedovanosti na dolgost življenja. V Temešvaru je med drugimi umrl leta 1905. kmet v 195. letu. Njegov sin je takrat, kakor pripoveduje dr. Fino, izpolnil 155 let. V Bikaru na Ogrskem je umrl leta 1909. starec v 109. letu, čigar oče je istotako živel nad 100 let. Meseca maja 1910 je umrla v tej dobi najstarejša ženska v Evropi, neka Zazulka, v 126. letu. Takrat je imel eden njenih sinov 108, drugi pa 96 let. Istega 1910. leta je umrla na Madžarskem žena, stara 117 let. Zapustila je dva sinova, stara 93 in 90 let, in eno hči, staro 85 let.

(Dalje prih.)

Prevedba kronskih pokojnin na dinarsko vrednost. Uprava Glavnega Saveza je ponovno poslala inancnemu ministru utemeljeno zahtevo, da se čimprej izvrši prevedba kronskih pokojnin na dinarsko veljavo. Tej zahtevi je priložen poseben elaborat o tem vprašanju, o načinu, kako da naj se reši in o finančnem efektu predložene reforme.

Kam gre državni denar? »Smotra«, glasilo radikalnega poslanca Rankoviča, priobčuje v svoji številki z dne 4. februarja sledeči telegram, ki je bil odposlan iz finančnega ministrstva upravi v Podgorici v Črni gori: »Pošljite takoj kurirja na Cetinje k filijalki Narodne banke, da dvigne tri

milijone dinarjev, poslanih naknadno. S tem denarjem bo osebno razpolagal in ga razdeljeval gospod finančni minister dr. Milan Stojadinović, ko bo prišel tja. Strogo zaupno. M. F. br. 35 šifra. Po naredbi inancnega ministra pomočnik ministra Srečko Tešić.« Komentarija menda ni potreba.

Družinsko zavarovanje. Zveza družinskih vzdrževalcev javnih nameščenec v Avstriji deluje z vso vnemo na to, da bi uvedla država družinsko zavarovanje. Zveza šteje 16.000 članov in je njen častni predsednik zvezni predsednik dr. Hainisch, ki se živo zanima za to vprašanje. Zveza je že pri zadnjem izboljšanju prejemkov predložila svoj načrt o družinskem zavarovanju, toda

ni uspela in se je zadovoljila s provizorično rešitvijo vprašanja družinskih doklad. Družinska doklada se je pri zadnji regulaciji prejemkov urenila tako, da se je zvišala na osebo in mesec od Ka 7500 na Ka 50.000. Bistvo družinskega zavarovanja je: namesto druž. doklad naj prispeva država po 6% od skupnih prejemkov vsakega nastavljenca, a vsak nastavljenec po 4% od svojih prejemkov. Iz tega fonda naj se izplača za ženo in vsakega otroka do 6. leta starosti po 8%, za vsakega otroka od 6. do 14. leta po 10% in za vsakega nad 14 letnega otroka do 21. leta ali do njegove samostojnosti po 12% od celotnih prejemkov nastavljenca.

Priporočila se

modna trgovina

A. Šinković nasl. K. Soss

LJUBLJANA, Mestni trg 19.

J. Trpin

najcenejša manufaktura

Maribor

Glavni trg 17.

ALBERT VICEL

trgovina mešanega blaga
(steklene, porcelanate, majolične in emajlove posode)

MARIBOR

Glavni trg 5.

Glavni trg 5.

Na obroke.

manufakturo in konfekcijo perilo etc., obleke po mer za gospode in dame iz lastne prvovrstne krojačnice, dobite proti ugodnemu odplačevanju na obroke edino — le pri trvdki —

Davorin JOHAN in drugovi

družba z o. z.

MARIBOR, pisarna: Gregorčičeva ul. 1

POZOR!

V Vašem lastnem interesu Vas opozarjamo, da si nabavite vse potrebne potrebščine pri znani trvdki

B. Veselinović & Komp.
v Mariboru, Gosposka ul. št. 26.,

ker je dokazano, da je trvdka solidna. Tamkaj dobite dobro blago po znižanih cenah, kajti uveden je nov princip: »majhen zasluzek — velik promet«. Na izbero imate srajce za moške, ovratnike, klobuke, čepice, kravate, moške in ženske nogavice, svilen in volnene ščitnike (šerpe), volnene trikotaže, svilene in druge robce, damske in moške gamaše iz klobučevine, palice itd. — Francoske parfumerije, Coty, Houbigant, Gibbs, 4711, Odol.

A. & E. Skaberne

Ljubljana.

Manufakturna in modna
veletrgovina.

Solidno blago.

Nizke cene.

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Priporočila potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje, sedlarje, modno blago, pletenine, žepne robce, ščetke, sukance, toaletno blago.

Na veliko!

Telefon 913

Na malo!

Franjo Majer,

Maribor, Glavni trg 9

Zaloga manufakturnega blaga,
sukca in svile.

Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

Ljubljana, Stritarjeva ul. 5.

Priporočata se pri nabavi spomladanskega in letnega blaga. Vedno v zalogi perje in puh od najcenejše do najfinije vrste.
Na obroke proti garanciji uradov.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Trvdka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

F. Szantner, Ljubljana
Šelenburgova ul. 1.

Špecialist za ortopedična in anatomska obuvala in trgovca s čevlji.

Ivan Gajšek
papirna trgovina

LJUBLJANA

Sv. Petra cesta 2

pisarniške potrebščine, papir, fini pismeni papir, notezi, umetniške razglednice. Fino blago — nizke cene. Edino založništvo »Jugoslovanskega poslovnega koledarja«.

Tovariši!

Priporočila se Vam trgovina s papirjem, pisarniški in šolski potrebščini

K. Tilla nasl. A. Gruber

Ljubljana, Kongresni trg št. 8.

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Razširjajte

„Naš Glas“!

Za nakup obleke

in perila se priporočila trgovina

J. N. Šoštaric, Maribor

Aleksandrova cesta št. 13

Trgovina z modnim, manufakturnim, suknim in platnenim blagom, perilom, konfekcijo in pleteninami.

Čevlje, nogavice, moške klobuke kupite najceneje pri trvdki

Anica Traun
Maribor

Grajski trg 1. Grajski trg 1.

Modna trgovina

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporočila.

Najnižje solidne cene!

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporočila trvdka

A. Persche

Ljubljana, Pred škofijo 21.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

„Gostilna pri „Kolovratu“

Ljubljana, Pred škofijo št. 14.

Toči najboljša pristna štajerska (ljutomerska) in dolenska vina.

Mrzla in gorka jedila vedno na razpolago. Cene zmerne, postrežba točna.

Za obilni obisk se priporočila
Tomaž Bizilj.

Nabavljalna zadruga državnih
nameščenec v Ljubljani

Najcenejši nakup banaške moke, sladkorja, kave, olja, masti, riža, testenin, pralnega in toaletnega mila, južnega sadja, dišav ter vseh vrst špecerijskega in kolonijalnega blaga.

Vedno
najnižje
cene!